

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МАКРОЕКОНОМІКА

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Економіка»

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Макроекономіка
Викладач (-і)	Романюк Тарас Михайлович, доц., к.е.н., доц. кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380993242939
E-mail викладача	taras.romaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Денна форма, заочна форма
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktipe.pnu.edu.ua/графік-проведення-консультацій/ .
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Макроекономіка — наука, що вивчає закономірності функціонування національної економіки, тобто функціонування економіки країни в цілому (або її частини, галузі), такі загальні процеси і явища як інфляція, безробіття, бюджетний дефіцит, економічне зростання, державне регулювання тощо. Отже, предметом макроекономіки є механізм функціонування економічної системи. Макроекономічний аналіз вивчає фактичний стан економіки, макроекономічне регулювання є інструментом економічної політики і визначає, що повинно бути в економіці і як цього можна досягти. Об'єктом макроекономіки є історично визначена економічна система в цілому. Пререквізити: Мікроекономіка, Вища математика для економістів Постреквізити:	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою викладання навчальної дисципліни «Макроекономіка» - є формування у студентів здатності до самостійного аналізу економічних процесів та явищ на рівні економічної системи в цілому, що допомагатиме майбутнім фахівцям ухвалювати правильні економічні рішення, моделювати та прогнозувати хід економічних процесів, ефективно управляти економічним розвитком. Цілі курсу. Цілі курсу розкриваються у функціях макроекономіки. Функції макроекономіки – це ті завдання, що розв'язуються у процесі дослідження й аналізу реальної економічної системи (макроекономіка як наука), та її викладання і вивчення (макроекономіка як навчальна дисципліна). Макроекономіка виконує такі функції: 1. теоретико-пізнавальну; 2. прикладну (практичну); 3. світоглядну (формування сучасного економічного мислення та економічної культури). Всі функції макроекономіки органічно взаємозв'язані. Теоретико-пізнавальна функція полягає в тому, щоб повніше забезпечити вивчення власне макроекономічної теорії. Знання макроекономіки створює фундамент, на якому може будуватися вивчення багатьох прикладних економічних дисциплін. Макроекономіка має безпосереднє прикладне значення. Майбутній спеціаліст повинен навчитися аналізувати суть державної економічної політики, напрями, шляхи та методи її реалізації. І головне, вміти ефективно розробляти й втілювати у життя стратегію і тактику діяльності своєї фірми (підприємства) на мікроекономічному рівні в умовах певного зовнішнього середовища, особливості якого визначаються макроекономічними факторами.	

Важлива функція макроекономіки - її світоглядна функція. Цю функцію вона виконує на основі вироблення у майбутніх економістів-професіоналів сучасного економічного мислення. Глибоке і системне вивчення основних понять і механізмів функціонування національної економіки сприяє формуванню економічної культури студентів.			
4. Програмні компетентності та результати навчання			
Інтегральна компетентність			
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.			
Загальні компетентності			
ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.			
ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу			
ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.			
ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.			
Спеціальні (фахові) компетентності			
СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.			
СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.			
СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.			
Результати навчання			
ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причиннонаслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.			
ПР09. Ідентифіковувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.			
ПР14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії.			
ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.			
5. Організація навчання			
Обсяг курсу			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		16 годин	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		14 годин	
самостійна робота		60 годин	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	051 Економіка,	1	Нормативний
2	071 Облік і оподаткування,	1	Нормативний
2	072 Фінанси, банківська справа та страхування,	1	Нормативний
2	073 Менеджмент,	1	Нормативний
2	075 Маркетинг,	1	Нормативний
2	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.	1	Нормативний
Тематика курсу			
Назви змістових модулів і тем		Кількість годин	
		денна форма	заочна форма

	усть ого	у тому числі				усть ого	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5						
Змістовий модуль 1.										
Тема 1. Вступ до макроекономіки.	6	2	2		2	4	-	-		
Тема 2. ВВП, ВНП та інші показники системи національних рахунків.	6	2	2		2	6	2	2		2
Тема 3. Економічні цикли, безробіття та інфляція.	6	2	2		2	6	2	2		2
Разом за змістовим модулем 1	18	6	6		6	12	4	4		4
Змістовий модуль 2.										
Тема 4. Модель сукупного попиту і сукупної пропозиції AD-AS.	6	2	2		2	8	2	2		4
Тема 5. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги: «доходи - витрати».	6	2	2		2	8	-	2		6
Тема 6. Бюджетно-податкова політика та управління державним боргом.	6	2	2		2	8	-	2		6
Тема 7. Гроші, банківська система та кредитно-грошова політика	6	2	2		2	8	-	-		8
Тема 8. Модель IS - LM	6	2	2		2	8	-	-		8
Разом за змістовим модулем 2	30	10	10		10	24	-	2		22
Змістовий модуль 3.										
Тема 9. Теорія міжнародної торгівлі					4		-	-		8
Тема 10. Торгівельна політика		-	-		4		-	-		8
Тема 11. Обмінний курс.		-	-		4		-	-		8
Тема 12. Платіжний баланс.		-	-		4		-	-		8
Тема 13. Модель Мандела - Флемінга та макроекономічна політика за умов відкритої економіки.		-	-		4		-	-		8

контролю, який включає також контроль самостійної роботи та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється у формах:

а) усного опитування на практичних заняттях і має за мету перевірку рівня підготовки студентів. Мінімальна кількість оцінок отриманих за семестр не визначається. Питома вага оцінки 40% підсумкової оцінки. Перескладання поточних негативних оцінок та підвищення позитивних оцінок не допускається. Всі пропущені практичні (семінарські) заняття обов'язково відпрацьовуються, проте, викладач тільки фіксує відпрацювання у журналі, а оцінка, при цьому, не виставляється.

б) тестування в системи дистанційного навчання (Модуль 1 та 2). Питома вага модульних оцінок 60% підсумкової оцінки. Модульна контрольна робота включає 40 питань з усіх тем змістового модуля. Правильна відповідь оцінюється у 2,5 бали.

Контроль самостійної роботи проводиться у формі усного опитування під час семінарських занять (домашні завдання для самостійного вивчення) або, на вибір студента, шляхом проходження тестування за темами модуля №3.

Критерії поточного оцінювання та оцінювання самостійної роботи (100 бальна система):

- «90 -100» – в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

- «70 - 89» – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

- «50 - 69» – частково володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

- «0 - 49» – не володіє, або фрагментарно і поверхнево володіє навчальним матеріалом. Викладає його без аргументації та обґрунтування під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві помилки.

Підсумкова (екзаменаційна) оцінка засвоєння навчального матеріалу визначається автоматично без складання екзамену як середньоарифметична сума оцінок отриманих на семінарах (в тому числі контроль самостійної роботи) та оцінок отриманих за виконання модульних контрольних робіт. З метою підвищення оцінки, отриманої за модульні контрольні роботи, студент може скласти іспит. Крім того, екзаменаційна оцінка може бути підвищення за рахунок додаткових балів («перлинок»),

	<u>зароблених студентами на лекціях за участь в обговоренні проблемних питань, розв'язування завдань та тестів під час лекцій (1 бал за кожну вдалу спробу). Також враховується як додатковий бал (10 балів) отримання сертифікату он-лайн курсів з макроекономіки, економічної політики тощо.</u>
Вимоги до письмової роботи	Письмова робота (Модуль 1 та 2) та самостійної роботи у формі дистанційного тестування (Модуль3). Робота містить 40 тестових питань, час виконання - 60 хв., правильна відповідь оцінюється у 2,5 балів. Студенту надається 3 спроби, виставляється краща оцінка. Приклади тестових завдань містяться в методичних рекомендаціях.
Семінарські заняття	Під час проведення семінарських занять студенти беруть участь в розв'язуванні тестових завдань, задач та творчих завдань, а також виконання самостійної роботи.
Самостійна робота	Самостійна робота студентів при вивченні курсу "Макроекономіка" проводиться у таких формах: – опрацювання окремих питань лекційного матеріалу; – підготовка окремих питань, що виносяться для самостійного опрацювання відповідно до методичних рекомендацій; – вивчення окремих тем курсу (відповідно до тематики курсу та методичних рекомендацій) та контроль знань шляхом он-лайн тестування (Модуль №3).
Умови допуску до підсумкового контролю	Сума оцінок поточного контролю, модульних контрольних робіт та контролю самостійної роботи не повинна бути менша за 26 балів.

7. Політика курсу

Письмові роботи. Виконання індивідуального завдання оформляють у вигляді презентації за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.

Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Можливе також навчання за індивідуальним планом та дистанційне виконання завдань. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.

Неформальна освіта. Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Використання штучного інтелекту (ШІ) дозволяється як допоміжного інструменту.

Додаткові бали +10 балів за участь у конференції: виступ або тези; до 10 балів за сертифікат неформальної освіти.

8. Рекомендована література

Основна література.

1. Макроекономіка: базовий електронний текст лекцій. [Електронний ресурс] / Укладачі: проф. Малий І.Й., проф. Радіонова І.Ф., доц. Куценко Т.Ф., доц. Федірко Н.В. та ін. – К.: КНЕУ, 2017 – 200 с. Режим доступу: http://feu.kneu.edu.ua/ua/depts4/mdu/disciplines_of_bachelor_level_mdu/macroeconomics/
2. Steven A. Greenlaw, David Shapiro. Principles of Macroeconomics 2e. Based on the 2nd edition of Principles of Economics, Economics and the Economy, 2e by Timothy Taylor, published in 2011. https://d3bxy9euw4e147.cloudfront.net/oscms-prodcms/media/documents/Macroeconomics2e-OP_08uAIKN.pdf
3. Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студ. екон. спец. закл. освіти: 2-е вид. У 2 Ч. / С.Будаговська, О.Кілієвич, І.Луніна та ін.; за заг. ред. С.Будаговської. – К.: Основи, - 2007. – 518 с.

Методична література

1. Макроекономіка: методичні рекомендації для проведення практичних занять для студентів денної та заочної форм навчання спеціальностей 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність./ уклад. Васильченко С.М. – Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, 2020. – 60 с.

Наукові публікації

1. Serhii Vasylychenko. Why do developed economies become vulnerable to economic cycles?/ Serhii Vasylychenko, Lilia Mykhailyshyn. // Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University .- Vol. 7 No. 3 (2020). – P.156 – 162. <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/jpnu/issue/view/244>
2. Васильченко С.М. Регіональні фондові ринки та глобальні економічні цикли / С.М. Васильченко, Т.В. Малишівський // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: науковий журнал. – Вип. 15, Т. 1 (Index Copernicus) Івано-Франківськ: Видавництво ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2019. – С. 113-121. <http://journals.indexcopernicus.com/++++,p24788850,3.html>
3. S. Vasilchenko. The period of the global cycle of the financialized economy / S. Vasilchenko, T. Malyshivskiy // Scientific Journal «ScienceRise». – 2019. – №2-3(55-56). – P. 16-21. DOI: 10.15587/2313-8416.2019.163103
4. Романюк М.Д., Романюк Т.М. Соціальна відповідальність в Україні: суспільні та корпоративні аспекти // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. Науковий журнал. Випуск 19. – Т.2. – Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2023. – С. 271-280. – фахове видання (Index Copernicus). DOI: [10.15330/apred.2.19.271-279](https://doi.org/10.15330/apred.2.19.271-279)
5. Ємець О., Романюк Т., Ціжма Ю. Мікроекономічні процеси в торговій діяльності малого та середнього бізнесу. Електронний журнал “Ефективна економіка”, 2024. № 8. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.8.41>
6. Barry Eichengreen. The Global Financial Crisis and the Lesson-Drawing Problematique. Available at: <https://www.houseoffinance.se/wp-content/uploads/2018/03/Barry-Stockholm-Nobel-Symposium-2018.pdf> \
7. Bernanke Ben. The real effects of the financial crisis / Ben Bernanke // Brookings papers on

economic activity. BPEA Conference Draft, September 13-14, 2018 - 90p. Available at: https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2018/09/BPEA_Fall2018_The-real-effects-of-the-financial-crisis.pdf

8. Romer, David. Real-Business-Cycle Theory // Advanced Macroeconomics. - Fourth. - New York: McGraw-Hill, 2011. - P. 189 - 237.
9. Itay Goldstein, Assaf Goldstein. "Three Branches of Theories of Financial Crises", - Foundations and Trends® in Finance, 2015 vol. 10 (2), pages 113-180. - Available at: <https://www.nber.org/papers/w18670>
10. Flavio Vieira. The new international financial crisis: causes, consequences and perspectives. Available at: http://www.scielo.br/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S0101-31572011000200003
11. Carlos Marichal. World Financial Crises: Lessons of the Past. Available at: <https://www.cairn.info/revue-finance-et-bien-commun-2009-2-page-34.htm>

Електронні ресурси

1. Бібліотека ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: <http://lib.pnu.edu.ua> (дата звернення: 26.08.2020).
2. Законодавство України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>. (дата звернення: 25.08.2020).
3. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>. (дата звернення: 24.08.2020).
4. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого URL: <https://nlu.org.ua>. (дата звернення: 25.08.2020).
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (дата звернення: 24.08.2020).
6. World Bank Open Data [Online resource] - Access mode: <https://data.worldbank.org/>
7. The UNCTAD Handbook of Statistics 2019. <https://stats.unctad.org/handbook/>
8. The Global Competitiveness Report 2019.- http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019

Викладач
Романюк Тарас Михайлович
Доцент кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки